

Actualització del posicionament del Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona sobre la situació actual de la pandèmia per la Covid-19

17 d'abril de 2020

Fa tres setmanes, el Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona vam expressar a través d'un manifest el nostre posicionament sobre la situació generada per la Covid-19.

Ara portem ja gairebé cinc setmanes de confinament i els efectes i conseqüències de la pandèmia s'han incrementat, tant pel que fa a la salut com als impactes socials i econòmics, i especialment pel que fa a les persones grans més vulnerables.

Per això creiem necessari actualitzar la nostra opinió com a persones grans davant el moment actual d'aquesta crisi.

- 1) En primer lloc, reiterem el nostre gran agraïment i reconeixement a la feina diària de tantes persones que, a nivell laboral o de voluntariat, fan tot el possible i més per pal·liar els efectes del coronavirus i de la situació de confinament.

Reclamem la suficiència de recursos econòmics, materials i humans, tant en places residencials com en l'atenció domiciliària i en equipaments de salut, remarcant la importància de l'atenció i les cures –especialment de les persones grans– que s'està posant de manifest amb aquesta crisi, així com de l'atenció centrada en la persona en totes les etapes de la vida.

Cal un reconeixement social per als i les professionals d'aquest àmbit, i posar en valor la feina ingent que estan fent en situacions extremadament difícils, en especial totes les persones que treballen en l'àmbit de les residències.

Els volem expressar el nostre profund suport i escalf, a les que treballen en les residències, i als equips que estan gestionant la complexitat dels operatius i el seguiment de l'evolució en tots els centres. I ens oferim per a tot allò en què puguem ser d'ajuda.

Agraïm així mateix la feina de tots els serveis d'atenció i promoció per a persones grans, que estan prenent iniciatives per millorar la situació de les persones grans durant la pandèmia i el confinament.

- 2) Per a poder garantir l'atenció necessària a les persones grans, seguim reclamant que els centres residencials rebin amb celeritat tots els recursos i materials que necessiten, i recolzem les peticions dels serveis i equipaments en aquest sentit.

És urgent que totes les residències disposin ja de tests per a totes les persones que hi viuen i hi treballen, per tal que puguin actuar sabent qui està contagiada i qui no.

Cal també garantir que totes les residències i les persones que presten els serveis d'atenció domiciliària tinguin garantits els Equips de Protecció Individual suficients, així com tot el material i suport sanitari que requereixen en aquests moments.

Ara que la gestió de les residències ha passat a dependre del Departament de Salut, reclamem que es reforci l'atenció primària. No es pot sobresaturar més aquest sector de la sanitat pública.

S'han d'incrementar, en els centres residencials i en l'atenció domiciliària, els equips de suport per fer acompanyaments de final de vida quan sigui necessari, respectant el testament vital o document de voluntats anticipades de les persones que l'hagin realitzat.

Cal també que totes aquelles persones que han hagut de tornar al domicili amb la família tinguin assegurada degudament l'atenció mèdica que correspon a les seves patologies. La família ha de poder estar en contacte amb la residència per tal d'ajustar la seva estada a casa el més semblant possible als hàbits i rutines que hi seguien, pel que fa a horaris, alimentació, medicació, etc., minimitzant així possibles desorientacions o altres perjudicis deguts als canvis.

I cal garantir la no discriminació per raons d'edat, que les persones residents i les que estan a casa que emmalalteixen puguin ingressar als hospitals i a les Unitats de Cures Intensives, en les mateixes condicions que la resta de ciutadans i ciutadanes.

Totes les persones hem de rebre l'atenció necessària, i especialment les que som més vulnerables a aquesta malaltia. Cal que es segueixin garantint els nostres drets i llibertats i que es continuïn respectant les nostres voluntats. Volem viure amb dignitat i amb qualitat, i les residències també són llars.

Fugim per tant de missatges que volen donar una visió empresarial de les residències, i mantenim el rebuig cap a expressions i actuacions que pretenguin menystenir les persones grans o passar per sobre dels nostres drets com a ciutadans i ciutadanes i com a persones.

- 3) Els i les membres del Consell tenim la voluntat de posar fil a l'agulla al més aviat possible, treballant amb força i voluntat, entre entitats, persones i administracions, per aportar propostes i solucions a problemàtiques de les quals hem parlat i debatut, i que ara està quedant exposada la seva magnitud i efectes.

Expressem la nostra voluntat de seguir treballant, un cop la situació comenci a normalitzar-se, per analitzar tot el que ha suposat la crisi de la Covid-19 i les seves conseqüències per a les persones grans, les nostres famílies i els nostres veïns i veïnes, i per plantejar com sortir-ne reforçades i reforçats.

Volem fer-ho també conjuntament amb altres òrgans de participació. Especialment amb el Grup de Treball d'Envel·liment del Consell Municipal de Benestar Social, amb el qual mantenim una llarga història de feina conjunta, però també voldríem col·laborar amb altres consells i entitats, com el d'Immigració, Poble Gitano, Dones, LGTBI o Joventut, així com amb el Consell de Gent Gran de Catalunya.

Això permetrà intercanviar i complementar punts de vista, fer una diagnosi àmplia i compartida de la situació, i cercar solucions conjuntes a les múltiples problemàtiques derivades d'aquesta crisi.

Podrem així fer les anàlisis pertinents sobre què caldrà repensar, millorar, replantejar, pel que fa als serveis per a les persones grans, el sistema de salut, el model d'atenció residencial, la coordinació sociosanitària...

I sobre els efectes que ha tingut la manca cronificada de recursos en salut i serveis socials generada per les retallades que ha patit aquest sector. Cal ser-ne ben conscients i revertir-ho d'immediat, recordant que l'actual situació de desbordament té uns responsables històrics i actuals, com a conseqüència de les polítiques desenvolupades, la pèrdua de professionals, la reducció pressupostària encara no revertida en salut i dependència, l'increment de les privatitzacions... La cura i la salut de les persones grans no pot estar enfocada al negoci i als beneficis privats, les persones grans des del Consell defensem una sanitat pública de qualitat i universal.

Caldrà també resoldre les precarietats laborals existents en l'àmbit de l'atenció social i sanitària i les cures, on les professionals (majoritàriament dones, cal remarcar-ho) que atenen les persones grans han estat fortament precaritzades (salaris baixos, inestabilitat contractual, formació deficitària) i poc reconegudes.

I amb una indefensió encara més accentuada en les qui treballen a les llars fent tasques de suport i cura de persones grans, una feina sovint invisibilitzada i que volem també reconèixer, recolzant les seves reivindicacions. Són sovint dones migrades sense seguretat laboral, sense contractació ni reconeixement administratiu o en tràmits d'obtenir permisos de residència o treball. Professionals de les cures i de l'atenció social i sanitària a les quals no permeten treballar per la situació administrativa. Cal reprendre els tràmits aturats, cal regularitzar les persones en aquesta situació, que no els permet ni accedir als ajuts de les administracions.

- 4) Així mateix, cal assegurar que després de la crisi sanitària no quedin afectacions que perjudiquin les persones grans ni les més vulnerables socioeconòmicament. Entre d'altres, cal garantir l'increment digne de les pensions i la renda garantida.

Superarem la pandèmia, com la humanitat ha superat altres dificultats al llarg de la història, però passada l'emergència sanitària hi haurà una crisi econòmica i social. Tenim l'experiència de la crisi de 2008, socialment no superada. En aquesta ocasió, les institucions (coordinadament, assumint les seves obligacions i donant el millor

de si mateixes) han de posar al servei de la societat els mitjans que garanteixin que les conseqüències no les paguin els sectors més debilitats i vulnerables.

En aquest sentit, exigim que, de forma clara i determinant, les ajudes i suports no es limitin a estimular l'economia general, la banca, els posseïdors del capital, etc., sinó que actuïn per garantir que cap persona o llar quedarà exclòsa i sense els recursos necessaris per mantenir una vida digna.

Perquè ens preocupen les conseqüències de tipus social, relacional, familiar, laboral, de drets i llibertats, els models de societat, d'economia, de creació de riquesa i el seu repartiment equitatiu. I volem que el nostres fills i filles, nets i netes, que heretaran les conseqüències directes d'aquesta crisi, tinguin, al menys, la mateixa vida que hem tingut nosaltres, i puguin viure en pau i tranquil·litat en un món més just, solidari i sostenible.

- 5) Volem acabar fent arribar el nostre suport i ànims a les persones que estan patint la malaltia, i el més profund condol a totes les persones que han perdut algú proper per aquest virus, amb la duresa afegida de no poder-se'n acomiadar de la manera que haurien volgut. Una forta abraçada des de la distància. Cuidem-nos.

Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona
(Ajuntament de Barcelona)
17 d'abril de 2020